

Zaterdag 23 maart 2024 | 20 uur
Concertzaal LUCA Campus Lemmens

J.S. Bach
Johannespessie

Clari Cantores
Carmina Kamerkoor
barokorkest **The Company!**
Annelies Van Gramberen
Bart Uvyn
Kevin Skelton
Gunther Vandeven
Lieven Termont
o.l.v. **Michiel Haspeslagh**

in samenwerking met
30CC
leuven

Johannes-Passion (BWV 245)

Goede Vrijdag, 7 april 1724. In de St.-Nicolaikirche in Leipzig wordt de Johannespassie voor de allereerste keer gezongen onder leiding van de 39-jarige bescheiden cantor en organist: Johann Sebastian Bach. Het was zijn eerste grootschalige compositie in Leipzig, waar hij een jaar eerder was aangesteld als cantor.

De Johannespassie is een wervend oratorium met een glansrol voor het koor, dat kan schitteren in de vele *turbae*, de korte, expressieve tussenkomsten waarbij het koor 'het volk' vertegenwoordigt. Tussen het stralende openingskoor en het hoopvolle slotkoraal ontvouwt zich een meeslepend verhaal waarvan Bach alle theologische nuances feilloos in muziek omzet. De bekendere Mattheüspassie componeerde Bach pas na de Johannespassie; ze werd in 1727 voor het eerst uitgevoerd.

Tekst

De ruggengraat van de Johannespassie wordt gevormd door hoofdstuk 18 en 19 uit het evangelie volgens Johannes, de bijbeltekst die traditioneel op Goede Vrijdag gelezen wordt. Bach nam vrijwel letterlijk de Lutherse bijbelvertaling van deze hoofdstukken over, maar hij laste op twee plaatsen een klein stukje uit het evangelie volgens Mattheüs in: eerst bij het wenen van Petrus als de haan gekraaid heeft, nadat hij Jezus verloochend heeft en een tweede keer bij het scheuren van het voorhangsel in de tempel bij de aardbeving en het splijten van de rotsen met de opstanding van de gestorvenen na de dood van Jezus. De evangelietekst wordt door een 'evangelist' voorgedragen in *seccorecitatief*, d.w.z. uitsluitend begeleid door continuo. De dichter van de vrije teksten (koren, aria's, arioso) is onbekend, al liet die zich duidelijk inspireren door de lijdenspoëzie van Barthold Heinrich Brockes. Alle koraalteksten komen uit kerkelijke liedboeken.

Turbae

Het verhaal geeft aanleiding tot veertien *turbae*: felle, dramatische koortjes waarin Bach expressie geeft aan het sentiment van het haatdragend volk, huichelachtige schriftgeleerden, onverschillige soldaten en plagerige omstanders. De *turbae* spelen een structurele rol in de Johannespassie. Twaalf ervan zijn paarsgewijs vrijwel identiek en verwijzen naar elkaar.

Koralen

De tekst en melodie van de koralen ontleende Bach aan de bestaande schat van lutherse kerkmuziek; alleen de vierstemmige harmonisatie is van zijn hand, waarbij hij de gelegenheid aangrijpt om centrale woorden uit de tekst muzikaal te onderstrepen. In de twaalf koralen trekt de christelijke gemeente haar lering uit de voorafgaande episode.

Aria's

De Johannespassie bevat acht aria's, voor elke solist twee. Slechts twee aria's worden ingeleid door een *arioso*, een soort begeleid recitatief. Ariazangers stellen geen personages voor in het verhaal maar leveren commentaar op voorafgaande, belangrijke gebeurtenissen en geven daaraan betekenis voor de individuele gelovige.

Evangelie volgens Johannes

Het passieverhaal volgens Johannes is anders dan dat van de drie andere evangelisten Mattheüs, Marcus en Lucas. De nadruk ligt bij Johannes niet op het lijden, wel op de goddelijke afkomst van Jezus, mensgeworden zoon van God die in opdracht van zijn hemelse Vader een voorafbepaalde aardse missie voltooit. De relatie tussen God en Jezus en de rol die Jezus' veroordeling vervult in Zijn opdracht, worden door Bach breed uitgemeten in het openingskoor 'Herr, unser Herrscher'. De Zoon van God daalt nederig af, vervult zijn zending en keert terug naar de Vader. Christus wordt aangeroepen als 'Herrscher dessen Ruhm in allen Landen herrlich ist'. Dit in tegenstelling tot het openingskoor in de Mattheüspassie, waarin het gaat over het lam dat naar de slachtbank wordt gevoerd. Jezuservaart ook geen innerlijke conflicten: er is geen judaskus nodig, hij meldt zichzelf

(*Ich bin's*), geen aarzelingen in Gethsemane, hij heeft bij zijn kruisdraging geen hulp nodig van Simon van Cyrene, en ook het berouw van Petrus interesseert Johannes niet. Bach wel trouwens, die daarom die passages uit het evangelie volgens Mattheüs inlast.

Structuur

De Johannespassie bestaat uit twee delen, samen goed voor veertig stukken muziek (elk vaak nog verder onderverdeeld) en georganiseerd in vijf bedrijven: gevangenneming, hogepriesters, Pilatus, kruisiging en begrafenis. Elk van deze scènes wordt met een koraal besloten. Het middelste bedrijf, het verhoor bij Pilatus, is het langst, de buitenste delen zijn het kortst.

De twee delen van de Johannespassie omvatten respectievelijk 2 en 3 van deze scènes en zijn derhalve niet even lang. Binnen elk deel vinden we het evangelie aan het begin en beschouwelijke aria's in het vervolg.

In de Pilatus-scène heeft Bach een mooie symmetrische structuur aangebracht door de plaatsing van koralen en aria's en door dezelfde muziek te gebruiken voor tekstverwante turbae aan weerszijden van het centrum. Het middelpunt van de scène en van de hele passie is het koraal nr. 22: *Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn*. Het is het moment dat Pontius Pilatus zwicht voor de druk om Jezus ter dood te brengen en zijn lot wordt bezegeld. Niet Jezus' dood is het dramatisch hoogtepunt, maar het menselijk handelen dat daartoe leidt. Dit koraal hóeft er eigenlijk niet te zijn in het verhaal om te kunnen volgen; in het recitatief wordt de evangelietekst gezongen: 'Van toen af zocht Pilatus hoe hij Hem zou vrijlaten'. Na het koraal gaat het gewoon verder met de evangelietekst 'De Joden echter schreeuwden'. Het koraal onderbreekt dus de actie. Er is nog meer: alle koralen in de Johannespassie zijn traditionele kerkliederen, behalve dit koraal. De tekst van dit koraal nr. 22 is een aanpassing van een aria uit een Johannespassie van Christian Heinrich Postel (ca. 1700), op muziek gezet door Johann Mattheson in 1723. Die tekst was vrijwel onbekend. Bach kon hem eigenlijk alleen maar hebben leren kennen via een tekstboekje dat voor de uitvoering van Matthesons compositie aangemaakt werd, één jaar voor hij zijn eigen Johannespassie schreef. Er is een theorie dat Bach zo geraakt werd door die tekst, dat hij zijn Johannespassie geschreven zou hebben rond dit koraal.

Versies

De Johannespassie lag Bach nauw aan het hart; hij voerde ze vaak zelf uit en bleef – zoals dat gebruikelijk was in die tijd – tot kort voor zijn dood nog sleutelen aan de partituur. In 1725 werd ze gezongen met de ingetogen(ere) koraalbewerking. In de eerste versie uit 1724 opende Bach namelijk iets uitbundiger. Naast die versies van 1724 en 1725 is er ook een versie uit 1728 en eenje uit 1749. Net voor zijn overlijden in 1750 begon de componist nog aan een vijfde versie, die onvoltooid bleef.

Symboliek

De partituur van de Johannespassie is, zoals wel vaker bij Bach, doorspekt met allerlei symboliek. Enkele voorbeelden. In de eerste maat van het openingskoor spelen de houtblazers de drie tonen Es, D en G: dit staat voor Soli (Es) Deo (D) Gloria (G): Bach draagt de compositie op aan God. Als de evangelist zijn verhaal begint, wordt Jezus gesymboliseerd door drie opeenvolgende tonen g-es-c, die een mineur-drieklank vormen en rust uitstralen. Op het moment dat over Judas wordt gezongen, horen we de tonen des-bes-g, die samen een verminderde drieklank vormen, wat het verraderlijke karakter symboliseert en waardoor de sfeer onmiddellijk verandert. De passie bestaat ook uit 14 turbae en 12 koralen, 14 als je er het openings- en slotkoraal bijtelt. Veertien is de getalwaarde van BACH, als je de plaatsen in het alfabet van elke letter uit zijn naam optelt.

Concert

Wat mag u verwachten? Bijna twee uur muziek. De Johannespassie, hoewel minder omvangrijk en afwisselend dan de Mattheüspassie, verdient haar plaats; Bachs andere passie is ook een meesterwerk, vaak stoutmoediger, krachtiger en poëtischer dan de Mattheüspassie.

Veel luisterplezier, terwijl u samen met ons de Johannespassie (her)ondekt, 300 jaar na de eerste uitvoering.

● CITY
● HOUSING
● GENK¹⁹¹⁹

www.city-housing.be

www.elsenkaasambacht.be

Tekst en vertaling

Passio secundum Johannem

von Johann Sebastian Bach

Parte Prima

1. Chorus

Herr, unser Herrscher, dessen Ruhm
in allen Landen herrlich ist!
Zeig uns durch deine Passion,
daß du, der wahre Gottessohn,
zu aller Zeit,
auch in der größten Niedrigkeit,
verherrlicht worden bist!

2. Johannes 18:1-8

EVANGELISTA: Jesus ging mit seinen Jüngern über den Bach Kidron, da war ein Garten, darein ging Jesus und seine Jünger. Judas aber, der ihn verriet, wußte den Ort auch, denn Jesus versammelte sich oft daselbst mit seinen Jüngern.

Da nun Judas zu sich hatte genommen die Schar und der Hohenpriester und Pharisäer Diener, kommt er dahin mit Fakkeln, Lampen und mit Waffen. Als nun Jesus wußte alles, was ihm begegnen sollte, ging er hinaus und sprach zu ihnen:

JESUS: Wen sucht ihr?

EVANGELISTA: Sie antworteten ihm:

CHORUS: Jesum von Nazareth!

EVANGELISTA: Jesus spricht zu ihnen:

JESUS: Ich bins.

EVANGELISTA: Judas aber, der ihn verriet, stund auch bei ihnen. Als nun Jesus zu ihnen sprach: Ich bins, wichen sie zurücke und fielen zu Boden. Da fragete er sie abermal:

JESUS: Wen sucht ihr?

EVANGELISTA: Sie aber sprachen:

CHORUS: Jesum von Nazareth!

EVANGELISTA: Jesus antwortete:

JESUS: Ich hab's euch gesagt, daß ich's sei; sucht ihr denn mich, so lasset diese gehen!

Passie volgens de evangelist Johannes

door Johann Sebastian Bach

Eerste Deel

1. Koor

Heer, onze heerser, wiens roem
in alle landen heerlijk is!
Toon ons door uw lijden
dat u, de ware Zoon van God,
altijd,
zelfs in de grootste vernedering,
verheerlijkt bent.

2. Johannes 18:1-8 (Jezus' gevangenneming)

EVANGELIST: Jezus stak met zijn leerlingen de beek Kidron over. Daar was een hof, waar Jezus binnenging met zijn leerlingen. En Judas, zijn verrader, kende die plaats ook, want Jezus kwam daar vaak samen met zijn leerlingen.

Nu had Judas een troep soldaten meegenomen en dienaren van de hogepriesters en de farizeeërs, en daar kwam hij, met fakkels, lampen en met wapens. En Jezus, die alles wist wat er met hem zou gebeuren, liep naar hen toe en zei tegen hen:

JEZUS: Wie zoeken jullie?

EVANGELIST: Zij antwoordden:

KOOR: Jezus van Nazareth.

EVANGELIST: Jezus zegt tegen hen:

JEZUS: Dat ben ik.

EVANGELIST: En Judas, zijn verrader, stond ook bij hen. Toen nu Jezus tegen hen zei: 'Dat ben ik,' deinsden zij terug en vielen op de grond. Toen vroeg hij weer:

JEZUS: Wie zoeken jullie?

EVANGELIST: En zij zeiden:

KOOR: Jezus van Nazareth.

EVANGELIST: Jezus antwoordde:

JEZUS: Ik heb jullie gezegd dat ik dat was, als jullie mij zoeken, laat hen dan gaan.

3. Choral

O große Lieb, o Lieb ohn alle Maße,
die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
und du mußt leiden.

4. Johannes 18:9-11

EVANGELISTA: Auf daß das Wort erfüllet würde, welches er sagte: Ich habe der keine verloren, die du mir gegeben hast.

Da hatte Simon Petrus ein Schwert und zog es aus und schlug nach des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm sein recht Ohr ab; und der Knecht hieß Malchus. Da sprach Jesus zu Petro:

JESUS: Stekke dein Schwert in die Scheide! Soll ich den Kelch nicht trinken, den mir mein Vater gegeben hat?

5. Choral

Dein Will gescheh, Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
Gehorsam sein in Lieb und Leid;
wehr und steur allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut!

6. Johannes 18:12-14

EVANGELISTA: Die Schar aber und der Oberhauptmann und die Diener der Jüden nahmen Jesum und bunden ihn und führten ihn aufs erste zu Hannas, der war Kaiphas Schwäher, welcher des Jahres Hoherpriester war. Es war aber Kaiphas, der den Jüden riet, es wäre gut, daß ein Mensch würde umbracht für das Volk.

7. Aria (A)

Von den Strikken
meiner Sünden mich zu entbinden,
wird mein Heil gebunden.
Mich von allen Lasterbeulen
völlig zu heilen,
läßt er sich verwunden.

8. Johannes 18:15

EVANGELISTA: Simon Petrus aber folgte Jesu nach und ein ander Jünger.

3. Koraal

O grote liefde, o onmetelijke liefde,
die u op deze martelweg heeft gebracht!
Ik leefde met de wereld in lust en vreugde
en u moet lijden.

4. Johannes 18:9-11

EVANGELIST: Opatd het woord vervuld zou worden dat hij had gesproken: 'Ik heb niemand verloren van hen die u mij hebt gegeven.'

Nu had Simon Petrus een zwaard, hij trok dat en sloeg naar de knecht van de hogepriester en hakte diens rechteroor af; en die knecht heette Malchus. Toen zei Jezus tegen Petrus:

JESUS: Steek je zwaard in zijn schede! Moet ik de beker niet drinken die mijn vader mij heeft gegeven?

5. Koraal

Uw wil geschiede, God, zowel
op aarde als in het hemelrijk.
Geef ons geduld in lijdensstijd,
gehoorzaamheid in lief en leed;
bestrijd en stuit alle vlees en bloed
dat tegen uw wil ingaat.

6. Johannes 18:12-14 (Jezus voor de hogepriesters)

EVANGELIST: En de troep soldaten en hun aanvoerder en de dienaren van de Joden grepen Jezus en boeiden hem en brachten hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas, die dat jaar hogepriester was. En het was Kajafas die de Joden had voorgehouden dat het goed zou zijn als één mens om het leven werd gebracht voor het hele volk.

7. Aria (A)

Om mij van de strikken
van mijn zonden te bevrijden
wordt mijn heil beboeid.
Om mij van alle zondebuilen
volkomen te genezen
laat hij zich verwonden.

8. Johannes 18:15

EVANGELIST: En Simon Petrus volgde Jezus, en ook een andere leerling.

9. Aria (S)

Ich folge dir gleichfalls
mit freudigen Schritten
und lasse dich nicht,
mein Leben, mein Licht.
Befördere den Lauf
und höre nicht auf,
selbst an mir zu ziehen,
zu schieben, zu bitteln!

10. Johannes 18:15-23

EVANGELISTA: Derselbige Jünger war dem Hohenpriester bekannt und ging mit Jesu hinein in des Hohenpriesters Palast. Petrus aber stand draußen für der Tür. Da ging der andere Jünger, der dem Hohenpriester bekannt war, hinaus und redete mit der Türhüterin und führte Petrum hinein.

Da sprach die Magd, die Türhüterin, zu Petro:

ANCILLA: Bist du nicht dieses Menschen Jünger einer?

EVANGELISTA: Er sprach:

PETRUS: Ich bins nicht!

EVANGELISTA: Es stunden aber die Knechte und Diener und hatten ein Kohlfenu'r gemacht (denn es war kalt) und wärmten sich. Petrus aber stand bei ihnen und wärmte sich.

Aber der Hohepriester fragte Jesum um seine Jünger und um seine Lehre. Jesus antwortete ihm:

JESUS: Ich habe frei, öffentlich geredet für der Welt. Ich habe allezeit gelehret in der Schule und in dem Tempel, da alle Juden zusammenkommen, und habe nichts im Verborgnen geredt.

Was fragest du mich darum? Frage die darum, die gehört haben, was ich zu ihnen geredet habe! Siehe, dieselbigen wissen, was ich gesaget habe!

EVANGELISTA: Als er aber solches redete, gab der Diener einer, die dabeistunden, Jesu einen Bakkenstreich und sprach:

SERVUS: Solltest du dem Hohenpriester also antworten?

EVANGELISTA: Jesus aber antwortete:

JESUS: Hab ich übel geredt, so beweise es, daß es böse sei, hab ich aber recht geredt, was schlägest du mich?

9. Aria (S)

Ik volg u eveneens
met verheugde stappen
en ik laat u niet los,
mijn leven, mijn licht.
Ondersteun mijn schreden
en houd niet op
zelf aan mij te trekken,
te duwen, te vragen.

10. Johannes 18:15-23

EVANGELIST: Deze leerling was een bekende van de hogepriester en hij ging met Jezus het paleis van de hogepriester binnen. En Petrus bleef buiten bij de poort staan. Toen kwam de andere leerling, de bekende van de hogepriester, naar buiten en hij praatte met de portierster en nam Petrus mee naar de binnenplaats. Toen zei het dienstmeisje, de portierster, tegen Petrus:

DIENTSMEISJE: Ben jij niet een van de leerlingen van die man?

EVANGELIST: Hij zei:

PETRUS: Dat ben ik niet.

EVANGELIST: De knechten en dienaren die daar stonden hadden een kolenvuur gemaakt, want het was koud, en zij warmden zich. En Petrus stond bij hen en ook hij warmde zich.

En de hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer. Jezus antwoordde:

JESUS: Ik heb vrijuit en in het openbaar voor de wereld gesproken. Ik heb voortdurend onderwezen in de synagoge en in de tempel, waar alle Joden samenkomen, en ik heb niets in het geheim gezegd.

Waarom vraagt u mij dit? Vraag het aan hen die gehoord hebben wat ik tot hen heb gesproken. Zij weten wat ik gezegd heb.

EVANGELIST: En toen hij dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Jezus een klap in zijn gezicht en zei:

DIENAAR: Zo praat je niet tegen de hogepriester!

EVANGELIST: En Jezus antwoordde:

JESUS: Als ik iets verkeerd heb gezegd, bewijs dan dat het slecht was. Maar als het goed was wat ik zei, waarom sla je me dan?

11. Choral

Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht'?

Du bist ja nicht ein Sünder,
wie wir und unsre Kinder,
von Missetaten weißt du nicht.

Ich, ich und meine Sünden,
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,
die haben dir erreget
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer.

12. Johannes 18:24-27 [+ Matthäus 26:75]

EVANGELISTA: Und Hannas sandte ihn gebunden zu dem
Hohenpriester Kaiphas. Simon Petrus stund und wärmte
sich, da sprachen sie zu ihm:

CHORUS: Bist du nicht seiner Jünger einer?

EVANGELISTA: Er leugnete aber und sprach:

PETRUS: Ich bins nicht.

EVANGELISTA: Spricht des Hohenpriesters Knecht' einer, ein
Gefreundter des, dem Petrus das Ohr abgehauen hatte:

SERVUS: Sahe ich dich nicht im Garten bei ihm?

EVANGELISTA: Da verleugnete Petrus abermal, und alsobald
krähete der Hahn. Da gedachte Petrus an die Worte Jesu
und ging hinaus und weinete bitterlich.

13. Aria (T)

Ach, mein Sinn, wo willst du endlich hin,
wo soll ich mich erquicken?
Bleib ich hier, oder wünsch ich mir
Berg und Hügel auf den Rücken?
Bei der Welt ist gar kein Rat,
und im Herzen stehn die Schmerzen
meiner Missetat,
weil der Knecht den Herrn
verleugnet hat.

14. Choral

Petrus, der nicht denkt zurück,
seinen Gott verneinet,

11. Koraal

Wie heeft u zo geslagen,
mijn heil, en u met klappen
zo toegetakeld?

U bent toch geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van misdaden weet u niets.

Ik, ik en mijn zonden,
waarvan er zoveel zijn
als korrels zand bij de zee,
die zijn de oorzaak
van de ellende die u treft
en het bedroefde leger martelaren.

12. Johannes 18:24-27 [+ Matthäus 26:75]

EVANGELIST: En Annas stuurde hem geboeid naar hogepries-
ter Kajafas.

Petrus stond zich te warmen, en ze zeiden tegen hem:

KOOR: Ben jij niet één van zijn leerlingen?

EVANGELIST: Hij ontkende het en zei:

PETRUS: Dat ben ik niet.

EVANGELIST: Toen zei een knecht van de hogepriester, een
famielid van hem van wie Petrus het oor had afgehakt:

DIENAAR: Heb ik jou niet bij hem in de hof gezien?

EVANGELIST: Toen ontkende Petrus het opnieuw, en meteen
kraaide de haan. Toen herinnerde Petrus zich de woorden
van Jezus en hij ging de poort uit en huilde bitter.

13. Aria (T)

Ach, waar moet ik het toch zoeken,
waar vind ik troost?
Blijf ik hier of wens ik
berg en heuvels op mijn rug?
De wereld kan mij echt niet helpen,
en in mijn hart zit de pijn
van mijn misdaad
omdat de knecht zijn Heer
heeft verloochend.

14. Koraal

Petrus, die het zich niet herinnert
en zijn God verloochent,

der doch auf ein' ernsten Blick
bitterlichen weinet.
Jesu, blikke mich auch an,
wenn ich nicht will büßen;
wenn ich Böses hab getan,
rühre mein Gewissen!

maar die op een ernstige blik
bitter begint te huilen.
Jezus, kijk ook mij aan
als ik niet wil boeten,
als ik kwaad heb gedaan,
raak dan mijn geweten aan.

— pauze —

Parte Seconda

15. Choral

Christus, der uns selig macht,
kein Bös' hat begangen,
der ward für uns in der Nacht
als ein Dieb gefangen,
geführt für gottlose Leut
und fälschlich verklaget,
verlacht, verhöhnt und verspeit,
wie denn die Schrift saget.

16. Johannes 18:28-36

EVANGELISTA: Da führeten sie Jesum von Kaipha vor das
Richthaus, und es war frühe.

Und sie gingen nicht in das Richthaus, auf daß sie nicht
unrein würden, sondern Ostern essen möchten.

Da ging Pilatus zu ihnen heraus und sprach:

PILATUS: Was bringet ihr für Klage wider diesen Menschen?

EVANGELISTA: Sie antworteten und sprachen zu ihm:

CHORUS: Wäre dieser nicht ein Übeltäter, wir hätten dir ihn
nicht überantwortet!

EVANGELISTA: Da sprach Pilatus zu ihnen:

PILATUS: So nehmet ihr ihn hin und richtet ihn nach eurem
Gesetze!

EVANGELISTA: Da sprachen die Jüden zu ihm:

CHORUS: Wir dürfen niemand töten.

EVANGELISTA: Auf daß erfüllet würde das Wort Jesu, welches
er sagte, da er deutete, welches Todes er sterben würde.
Da ging Pilatus wieder hinein in das Richthaus und rief
Jesu und sprach zu ihm:

PILATUS: Bist du der Jüden König?

EVANGELISTA: Jesus antwortete:

Tweede Deel

15. Koraal

Christus, die ons zalig maakt,
niets kwaads heeft gedaan,
die is voor ons in de nacht
als een dief gevangen,
voorgeleid aan goddeloze mensen
en vals beschuldigd,
uitgelachen, bespot en bespuwd,
zoals de Schrift zegt.

16. Johannes 18:28-36 (Jezus en Pilatus)

EVANGELIST: Toen brachten ze Jezus van Kajafas naar het
gerechtshuis, en het was vroeg.

En ze gingen het gerechtshuis niet binnen om niet
onrein te worden maar het paasmaal te kunnen eten.

En Pilatus kwam naar buiten en zei:

PILATUS: Waarvan beschuldigen jullie deze mens?

EVANGELIST: Zij antwoordden hem:

KOOR: Als hij geen misdadiger was, hadden we hem niet
aan u overgeleverd.

EVANGELIST: Toen zei Pilatus tegen hen:

PILATUS: Neem hem dan maar mee en berecht hem volgens
jullie eigen wet!

EVANGELIST: Toen zeiden de Joden tegen hem:

KOOR: Wij mogen niemand doden.

EVANGELIST: Omdat vervuld zou worden het woord van Jezus
toen hij voorspelde welke dood hij zou sterven.
Toen ging Pilatus het gerechtshuis weer in en riep
Jezus en zei tegen hem:

PILATUS: Bent u de koning der Joden?

EVANGELIST: Jezus antwoordde:

JESUS: Redest du das von dir selbst, oder habens dir andere von mir gesagt?

EVANGELISTA: Pilatus antwortete:

PILATUS: Bin ich ein Jude? Dein Volk und die Hohenpriester haben dich mir überantwortet; was hast du getan?

EVANGELISTA: Jesus antwortete:

JESUS: Mein Reich ist nicht von dieser Welt; wäre mein Reich von dieser Welt, meine Diener würden darob kämpfen, daß ich den Jüden nicht überantwortet würde; aber nun ist mein Reich nicht von dannen.

17. Choral

Ach großer König, groß zu allen Zeiten,
wie kann ich gnugsam diese Treu ausbreiten?
Keins Menschen Herze mag indes ausdenken,
was dir zu schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
im Werk erstatten?

18. Johannes 18:37 - 19:1

EVANGELISTA: Da sprach Pilatus zu ihm:

PILATUS: So bist du dennoch ein König?

EVANGELISTA: Jesus antwortete:

JESUS: Du sagsts, ich bin ein König. Ich bin dazu geboren und in die Welt kommen, daß ich die Wahrheit zeugen soll. Wer aus der Wahrheit ist, der höret meine Stimme.

EVANGELISTA: Spricht Pilatus zu ihm:

PILATUS: Was ist Wahrheit?

EVANGELISTA: Und da er das gesaget, ging er wieder hinaus zu den Jüden und spricht zu ihnen:

PILATUS: Ich finde keine Schuld an ihm. Ihr habt aber eine Gewohnheit, daß ich euch einen losgebe; wollt ihr nun, daß ich euch der Jüden König losgebe?

EVANGELISTA: Da schrien sie wieder allesamt und sprachen:

CHORUS: Nicht diesen, sondern Barrabam!

EVANGELISTA: Barrabas aber war ein Mörder.
Da nahm Pilatus Jesum und geißelte ihn.

JESUS: Zegt u dat uit uzelf of hebben anderen dat over mij gezegd?

EVANGELIST: Pilatus antwoordde:

PILATUS: Ben ik soms een Jood? Uw volk en de hogepriesters hebben u aan mij overgeleverd; wat hebt u gedaan?

EVANGELIST: Jezus antwoordde:

JESUS: Mijn rijk is niet van deze wereld. Als mijn rijk van deze wereld was, zouden mijn dienaren ervoor vechten dat ik niet aan de Joden werd overgeleverd; maar nu is mijn rijk niet van hier.

17. Koraal

Ach, grote koning, groot in alle tijden,
hoe kan ik die trouw genoeg verbreiden?
Niemand's hart kan bedenken
wat het u moet schenken.

Ik kan met mijn verstand niet bedenken
waarmee ik uw ontferming moet vergelijken.
Hoe kan ik uw liefdesdaden
met daden terugbetalen?

18. Johannes 18:37 - 19:1

EVANGELIST: Toen zei Pilatus tegen hem:

PILATUS: Bent u dan toch een koning?

EVANGELIST: Jezus antwoordde:

JESUS: U zegt het, ik ben een koning. Ik ben geboren en in de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen. Wie uit de waarheid is, die hoort mijn stem.

EVANGELIST: Pilatus zegt tegen hem:

PILATUS: Wat is waarheid?

EVANGELIST: En toen hij dat gezegd had, ging hij weer naar buiten naar de Joden en hij zegt tegen hen:

PILATUS: Ik kan geen schuld in hem vinden. Maar jullie hebben een gewoonte dat ik [met Pasen] iemand vrijlaat; willen jullie nu dat ik de koning der Joden vrijlaat?

EVANGELIST: Toen begonnen ze weer allemaal te schreeuwen en ze riepen:

KOOR: Niet hem, hem niet, maar Barabbas!

EVANGELIST: En Barabbas was een moordenaar.
Toen nam Pilatus Jezus en geselde hem.

19. Arioso (B)

Betrachte, meine Seel,
mit ängstlichem Vergnügen,
mit bitterer Lust
und halb beklemmten Herzen,
dein höchstes Gut
in Jesu Schmerzen,
wie dir auf Dornen, so ihn stechen,
die Himmelsschlüsselblumen blühen!
Du kannst viel süße Frucht
von seiner Wermut brechen,
drum sieh ohn Unterlaß auf ihn!

20. Aria (T)

Erwäge, wie sein blutfarbter Rücken
in allen Stücken dem Himmel gleiche geht,
daran, nachdem die Wasserwogen
von unsrer Sündflut sich verzogen,
der allerschönste Regenbogen
als Gottes Gnadenzeichen steht!

21. Johannes 19:2-12

EVANGELISTA: Und die Kriegsknechte flochten eine Krone von Dornen und setzten sie auf sein Haupt und legten ihm ein Purpurkleid an und sprachen:

CHORUS: Sei gegrüßet, lieber Jüdenkönig!

EVANGELISTA: Und gaben ihm Bakkenstreiche.
Da ging Pilatus wieder heraus und sprach zu ihnen:

PILATUS: Sehet, ich führe ihn heraus zu euch, daß ihr erkennet, daß ich keine Schuld an ihm finde.

EVANGELISTA: Also ging Jesus heraus und trug eine Dornenkrone und Purpurkleid.
Und er sprach zu ihnen:

PILATUS: Sehet, welch ein Mensch!

EVANGELISTA: Da ihn die Hohenpriester und die Diener sahen, schriegen sie und sprachen:

CHORUS: Kreuzige, kreuzige!

EVANGELISTA: Pilatus sprach zu ihnen:

PILATUS: Nehmet ihr ihn hin und kreuziget ihn; denn ich finde keine Schuld an ihm!

EVANGELISTA: Die Jüden antworteten ihm:

19. Arioso (B)

Aanschouw, mijn ziel,
met angstig genoegen,
met bittere lust
en een half beklemd hart
hoe jouw hoogste goed
in Jezus' smarten ligt, hoe
voor jou op de doornen die hem steken
de hemelsleutelbloemen bloeien!
Je kunt veel zoete vruchten
van zijn bitterheid plukken,
dus zie hem onafgebroken aan!

20. Aria (T)

Overdenk hoe zijn met bloed gekleurde rug
in alle opzichten op de hemel lijkt,
waaraan, nadat de golven
van onze zondvloed zijn verdwenen,
de allermooiste regenboog staat
als teken van Gods genade!

21. Johannes 19:2-12

EVANGELIST: En de soldaten vlochten een kroon van doornen en zetten die op zijn hoofd, en ze trokken hem een purperen mantel aan en zeiden:

KOOR: Wees gegroet, lieve Jodenkoning!

EVANGELIST: En ze sloegen hem in het gezicht.
Toen ging Pilatus weer naar buiten en zei tegen hen:

PILATUS: Kijk, ik breng hem nu naar buiten, zodat jullie zien dat ik geen schuld in hem kan vinden.

EVANGELIST: Dus kwam Jezus naar buiten en hij droeg een doornenkroon en een purperen mantel.
En Pilatus zei tegen hen:

PILATUS: Kijk toch, wat een mens!

EVANGELIST: Toen de hogepriesters en de dienaren hem zagen, schreeuwden ze:

KOOR: Kruisigen, kruisigen!

EVANGELIST: Pilatus zei tegen hen:

PILATUS: Neem hem dan maar mee en kruisig hem; want ik kan geen schuld in hem vinden.

EVANGELIST: De Joden antwoordden:

CHORUS: Wir haben ein Gesetz, und nach dem Gesetz soll er sterben; denn er hat sich selbst zu Gottes Sohn gemacht.

EVANGELISTA: Da Pilatus das Wort hörete, fürchtet' er sich noch mehr und ging wieder hinein in das Richthaus, und spricht zu Jesu:

PILATUS: Von wannen bist du?

EVANGELISTA: Aber Jesus gab ihm keine Antwort.
Da sprach Pilatus zu ihm:

PILATUS: Redest du nicht mit mir? Weißest du nicht, daß ich Macht habe, dich zu kreuzigen, und Macht habe, dich loszugeben?

EVANGELISTA: Jesus antwortete:

JESUS: Du hättest keine Macht über mich, wenn sie dir nicht wäre von oben herab gegeben; darum, der mich dir überantwortet hat, der hat's größ're Sünde.

EVANGELISTA: Von dem an trachtete Pilatus, wie er ihn losließe.

22. Choral

Durch dein Gefängnis, Gottes Sohn,
muß uns die Freiheit kommen;
dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
müßt unsre Knechtschaft ewig sein.

23. Johannes 19:12-17

EVANGELISTA: Die Jüden aber schriehen und sprachen:

CHORUS: Lässest du diesen los, so bist du des Kaisers Freund nicht; denn wer sich zum Könige machet, der ist wider den Kaiser.

EVANGELISTA: Da Pilatus das Wort hörete, führete er Jesum heraus, und satzte sich auf den Richtstuhl, an der Stätte, die da heißet: Hochpflaster, auf Ebräisch aber: Gabbatha. Es war aber der Rüsttag in Ostern um die sechste Stunde, und er spricht zu den Jüden:

PILATUS: Sehet, das ist euer König!

EVANGELISTA: Sie schriehen aber:

CHORUS: Weg, weg mit dem, kreuzige ihn!

EVANGELISTA: Spricht Pilatus zu ihnen:

KOOR: Wij hebben een wet, en volgens die wet moet hij ster-
ven. Want hij heeft zichzelf tot Gods zoon uitgeroepen.

EVANGELIST: Toen Pilatus dat hoorde, werd hij nog angstiger,
en hij ging het gerechtsgebouw weer binnen en zei tegen
Jezus:

PILATUS: Waar komt u vandaan?

EVANGELIST: Maar Jezus gaf geen antwoord.
Toen zei Pilatus:

PILATUS: Praat u niet met mij? Weet u niet dat ik de macht
heb u te laten kruisigen en de macht heb om u vrij te
laten?

EVANGELIST: Jezus antwoordde:

JEZUS: U zou geen macht over mij hebben als die niet van
bovenaf aan u was gegeven; daarom begaat degene die
mij aan u heeft overgeleverd een grotere zonde.

EVANGELIST: Vanaf dat moment probeerde Pilatus hem vrij
te laten.

22. Koraal

Door uw gevangenschap, zoon van God,
moeten wij de vrijheid krijgen;
uw kerker is de genadetroon,
de vrijplaats voor alle vromen;
want als u de slavernij niet had aanvaard,
zou onze slavernij eeuwig moeten zijn.

23. Johannes 19:12-17

EVANGELIST: Maar de Joden schreeuwden:

KOOR: Als u deze man vrijlaat, bent u geen vriend van de
keizer; want wie zichzelf tot koning uitroept, die is tegen
de keizer.

EVANGELIST: Toen Pilatus die woorden hoorde, bracht hij Jezus
naar buiten en ging zitten op de rechterstoel, op de plaats
die Hoogterras heet, in het Hebreeuws Gabbatha. En het
was de voorbereidingsdag voor Pasen, rond het zesde uur,
en hij zegt tegen de Joden:

PILATUS: Kijk, dit is jullie koning.

EVANGELIST: Maar zij schreeuwden:

KOOR: Weg, weg met hem, kruisig hem!

EVANGELIST: Pilatus zegt tegen hen:

PILATUS: Soll ich euren König kreuzigen?

EVANGELISTA: Die Hohenpriester antworteten:

CHORUS: Wir haben keinen König denn den Kaiser.

EVANGELISTA: Da überantwortete er ihn, daß er gekreuziget würde. Sie nahmen aber Jesum und führeten ihn hin. Und er trug sein Kreuz und ging hinaus zur Stätte, die da heißet Schädelstätt, welche heißet auf Ebräisch: Golgatha.

24. Aria (B) & Chorus

Eilt, ihr angefochtenen Seelen,
geht aus euren Marterhöhlen,
eilt

CHORUS: wohin?

nach Golgatha!

Nehmet an des Glaubens Flügel,
flieht

CHORUS: wohin?

zum Kreuzeshügel,
eure Wohlfahrt blüht allda!

25. Johannes 19:18-22

EVANGELISTA: Allda kreuzigten sie ihn, und mit ihm zween andere zu beiden Seiten, Jesum aber mitten inne. Pilatus aber schrieb eine Überschrift und satzte sie auf das Kreuz, und war geschrieben: 'Jesus von Nazareth, der Jüden König.'

Diese Überschrift lasen viel Jüden, denn die Stätte war nahe bei der Stadt, da Jesus gekreuziget ist. Und es war geschrieben auf ebräische, griechische und lateinische Sprache. Da sprachen die Hohenpriester der Jüden zu Pilato:

CHORUS: Schreibe nicht: der Jüden König, sondern daß er gesaget habe: Ich bin der Jüden König.

EVANGELISTA: Pilatus antwortet:

PILATUS: Was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben.

26. Choral

In meines Herzens Grunde,
dein Nam und Kreuz allein
funkelt all Zeit und Stunde,
drauf kann ich fröhlich sein.

PILATUS: Moet ik jullie koning kruisigen?

EVANGELIST: De hogepriesters antwoordden:

KOOR: Wij hebben geen koning, alleen de keizer.

EVANGELIST: Toen leverde hij hem over om hem te laten kruisigen. En ze grepen Jezus en namen hem mee. En hij droeg zijn kruis en liep naar de plaats die Schedelplaats heet, in het Hebreuws Golgotha.

24. Aria (B) & Koor

Haast je, beproefde zielen,
verlaat je martelkelders,
haast je

KOOR: waarheen?

naar Golgotha.

Gord aan de vleugels van het geloof,
vlucht

KOOR: waarheen?

naar de kruisheuvel,
daar kunnen jullie gedijen.

25. Johannes 19:18-22

EVANGELIST: Daar kruisigden ze hem, en met hem twee anderen aan weerszijden, en Jezus in het midden. En Pilatus had een opschrift laten maken dat hij op het kruis liet bevestigen, en er stond: 'Jezus van Nazareth. Koning der Joden.'

Dat opschrift lasen veel Joden, want de plaats waar Jezus gekruisigd was, was dichtbij de stad. En het stond er in het Hebreuws, het Grieks en het Latijn. Toen zeiden de hogepriesters van de Joden tegen Pilatus:

KOOR: Schrijf niet 'Koning der Joden', maar dat hij gezégd heeft: 'Ik ben de koning der Joden.'

EVANGELIST: Pilatus antwoordde:

PILATUS: Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven.

26. Koraal

Op de bodem van mijn hart
zijn het uw naam en uw kruis alleen
die altijd en elk uur fonkelen,
daar kan ik blij om zijn.

Erschein mir in dem Bilde
zu Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde
dich hast geblut' zu Tod!

27. Johannes 19:23-27

EVANGELISTA: Die Kriegsknechte aber, da sie Jesum gekreuziget hatten, nahmen seine Kleider und machten vier Teile, einem jeglichen Kriegesknechte sein Teil, dazu auch den Rock. Der Rock aber war ungenähet, von oben an gewürket durch und durch.

Da sprachen sie untereinander:

CHORUS: Lasset uns den nicht zerteilen, sondern darum lösen, wes er sein soll.

EVANGELISTA: Auf daß erfüllet würde die Schrift, die da sagt 'Sie haben meine Kleider unter sich geteilet und haben über meinen Rock das Los geworfen.' Solches taten die Kriegsknechte.

Es stund aber bei dem Kreuze Jesu seine Mutter und seiner Mutter Schwester, Maria, Kleophas Weib, und Maria Magdalena. Da nun Jesus seine Mutter sahe und den Jünger dabei stehen, den er lieb hatte, spricht er zu seiner Mutter:

JESUS: Weib, siehe, das ist dein Sohn!

EVANGELISTA: Darnach spricht er zu dem Jünger:

JESUS: Siehe, das ist deine Mutter!

28. Choral

Er nahm alles wohl in acht
in der letzten Stunde,
seine Mutter noch bedacht,
setzt ihr ein Vormunde.
O Mensch, mache Richtigkeit,
Gott und Menschen liebe,
stirb darauf ohn alles Leid,
und dich nicht betrübe!

29. Johannes 19:27-30

EVANGELISTA: Und von Stund an nahm sie der Jünger zu sich. Darnach, als Jesus wußte, daß schon alles vollbracht war, daß die Schrift erfüllet würde, spricht er:

JESUS: Mich dürstet!

Laat het beeld in mij verschijnen
tot troost in mijn ellende
van hoe u, Christus,
zo mild bent doodgebloed.

27. Johannes 19:23-27 (Jezus aan het kruis)

EVANGELIST: En toen de soldaten Jezus hadden gekruisigd, namen ze zijn kleren en verdeelden ze in vieren, voor elke soldaat een deel, en ook het onderkleed. Maar het onderkleed was zonder naad, van bovenaf aan één stuk geweven.

Toen zeiden ze tegen elkaar:

KOOR: Laten we dat niet scheuren, maar erom loten wie het krijgt.

EVANGELIST: Opdat de Schrift vervuld zou worden, die zegt: 'Zij hebben mijn kleren onder elkaar verdeeld en over mijn kleed hebben ze het lot geworpen.' Dat deden de soldaten.

En bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en de zus van zijn moeder, Maria de vrouw van Klopas, en Maria Magdalena. Toen nu Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die hij liefhad, zei hij tegen zijn moeder:

JESUS: Vrouw, kijk, dat is je zoon.

EVANGELIST: Daarna zei hij tegen de leerling:

JESUS: Kijk, dat is je moeder.

28. Koraal

Hij zorgde goed voor alles
in zijn laatste uur.
Hij dacht nog aan zijn moeder,
gaf haar een voogd.
O mens, stel orde op zaken,
heb God en de mensen lief,
sterf daarna zonder enig leed,
en wees niet bedroefd!

29. Johannes 19:27-30

EVANGELIST: En vanaf dat moment nam de leerling haar bij zich. Daarna, toen Jezus wist dat alles al volbracht was, zegt hij, opdat de Schrift vervuld zou worden:

JESUS: Ik heb dorst.

EVANGELISTA: Da stund ein Gefäße voll Essig. Sie fülleten aber einen Schwamm mit Essig und legten ihn um einen Isopen, und hielten es ihm dar zum Munde. Da nun Jesus den Essig genommen hatte, sprach er:

JESUS: Es ist vollbracht!

30. Aria (A)

Es ist vollbracht!
O Trost vor die gekränkten Seelen!
Die Trauernacht
läßt nun die letzte Stunde zählen.
Der Held aus Juda siegt mit Macht
und schließt den Kampf.
Es ist vollbracht!

31. Johannes 19:30

EVANGELISTA: Und neiget das Haupt und verschied.

32. Aria (B) & Choral

Mein teurer Heiland, laß dich fragen,
CHORUS: Jesu, der du warest tot,
da du nunmehr ans Kreuz geschlagen
und selbst gesagt: Es ist vollbracht,
CHORUS: lebest nun ohn Ende,
bin ich vom Sterben frei gemacht?
CHORUS: in der letzten Todesnot
Kann ich durch deine Pein und Sterben
CHORUS: nirgend mich hinwende
das Himmelreich ererben?
Ist aller Welt Erlösung da?
CHORUS: als zu dir, der mich versüht,
o du lieber Herre!
Du kannst vor Schmerzen zwar nichts sagen;
CHORUS: Gib mir nur, was du verdienst,
doch neigest du das Haupt
und sprichst stillschweigend: ja.
CHORUS: mehr ich nicht begehre!

33. Matthäus 27:51-52

EVANGELISTA: Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriß in zwei Stück von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen.

EVANGELIST: Er stond daar een vat met zure wijn. En ze drenkten een spons in de zure wijn en staken die op een hysoptak en hielden die voor zijn mond. En toen Jezus de zure wijn had genomen, zei hij:

JESUS: Het is volbracht.

30. Aria (A)

Het is volbracht!
O troost voor de gekwetste zielen.
De droeve nacht
telt nu haar laatste uur.
De held uit Juda wint met macht
en beslecht de strijd.
Het is volbracht!

31. Johannes 19:30

EVANGELIST: En hij boog het hoofd en stierf.

32. Aria (B) & Koraal

Mijn dierbare Heiland, mag ik vragen,
KOOR: Jezus, u die dood was,
nu u aan het kruis bent genageld
en zelf hebt gezegd: Het is volbracht,
KOOR: leeft nu eeuwig,
ben ik nu van het sterven bevrijd?
KOOR: in mijn laatste doodsnood
Kan ik door uw pijn en uw sterven
KOOR: richt ik mij nergens anders op
het hemelrijk erven?
Is er nu verlossing voor iedereen?
KOOR: dan op u, die mij verzoent,
o dierbare Heer!
U kunt van pijn weliswaar niets zeggen,
KOOR: Geef mij slechts wat u hebt verdiend,
maar u buigt het hoofd
en zegt stilzwijgend: Ja.
KOOR: meer verlang ik niet.

33. Mattheüs 27:51-52

EVANGELIST: En kijk, het gordijn in de tempel scheurde in tweeën, van boven naar beneden. En de aarde beefde, en de rotsen spleten, en de graven gingen open, en veel lichamen van de heiligen stonden op.

34. Arioso (T)

Mein Herz, indem die ganze Welt
bei Jesu Leiden gleichfalls leidet,
die Sonne sich in Trauer kleidet,
der Vorhang reißt, der Fels zerfällt,
die Erde bebt, die Gräber spalten,
weil sie den Schöpfer sehn erkalten,
was willst du deines Ortes tun?

35. Aria (S)

Zerfließe, mein Herze,
in Fluten der Zähren
dem Höchsten zu Ehren!
Erzähle der Welt und dem Himmel die Not:
Dein Jesus ist tot!

36. Johannes 19:31-37

EVANGELISTA: Die Jüden aber, dieweil es der Rüsttag war, daß nicht die Leichname am Kreuze blieben den Sabbath über (denn desselbigen Sabbaths Tag war sehr groß), baten sie Pilatum, daß ihre Beine brochen und sie abgenommen würden.

Da kamen die Kriegsknechte und brachen dem ersten die Beine und dem andern, der mit ihm gekreuziget war. Als sie aber zu Jesu kamen, da sie sahen, daß er schon gestorben war, brachen sie ihm die Beine nicht; sondern der Kriegsknechte einer eröffnete seine Seite mit einem Speer, und alsobald ging Blut und Wasser heraus. Und der das gesehen hat, der hat es bezeuget, und sein Zeugnis ist wahr, und derselbige weiß, daß er die Wahrheit saget, auf daß ihr gläubet.

Denn solches ist geschehen, auf daß die Schrift erfüllet würde: 'Ihr sollet ihm kein Bein zerbrechen.' Und abermal spricht eine andere Schrift: 'Sie werden sehen, in welchen sie gestochen haben.'

37. Choral

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
durch dein bitter Leiden,
daß wir dir stets untertan
all Untugend meiden,
deinen Tod und sein Ursach
fruchtbarlich bedenken,

34. Arioso (T)

Mijn hart, nu de hele wereld
met Jezus' lijden meelijdt,
nu de zon rouwkleding aantrekt,
het gordijn scheurt, de rots uiteenvalt,
de aarde beeft, de graven splijten
omdat ze de Schepper zien verstijven,
wat wil jij op jouw plaats doen?

35. Aria (S)

Smelt weg, mijn hart,
in stromen van tranen,
tot eer van de Allerhoogste!
Klaag de wereld en de hemel je nood:
Jouw Jezus is dood!

36. Johannes 19:31-37

EVANGELIST: En de Joden, omdat het de voorbereidingsdag voor Pasen was en ze niet wilden dat de lichamen op de sabbat aan het kruis bleven hangen (want deze sabbat was een grote dag), vroegen Pilatus hun benen te laten breken en hen van het kruis te laten halen.

Toen kwamen de soldaten en die braken de benen van de eerste en van de andere die met hem gekruisigd was. Maar toen ze bij Jezus kwamen, zagen ze dat hij al gestorven was en braken ze zijn benen niet, maar een van de soldaten stak in zijn zij met een speer, en meteen liep er bloed en water uit.

En hij die het gezien heeft, heeft ervan getuigd, en zijn getuigenis is waar, en hij weet dat hij de waarheid spreekt, opdat u gelooft.

Want dit is gebeurd opdat de Schrifttekst zou worden vervuld: 'Jullie zullen hem geen been breken.'

En ook zegt een andere tekst: 'Ze zullen zien in wie ze hebben gestoken.'

37. Koraal

O help, Christus, Zoon van God,
met uw bittere lijden
dat wij u altijd gehoorzamen,
alle ondeugd mijden,
uw dood en de oorzaak daarvan
met vrucht overdenken,

dafür, wiewohl arm und schwach,
dir Dankopfer schenken!

38. Johannes 19:38-42

EVANGELISTA: Darnach bat Pilatus Joseph von Arimathia, der ein Jünger Jesu war (doch heimlich, aus Furcht vor den Jüden), daß er möchte abnehmen den Leichnam Jesu. Und Pilatus erlaubete es.

Derowegen kam er und nahm den Leichnam Jesu herab. Es kam aber auch Nikodemus, der vormals bei der Nacht zu Jesu kommen war, und brachte Myrrhen und Aloen unter einander, bei hundert Pfunden.

Da nahmen sie den Leichnam Jesu und bunden ihn in leinen Tücher mit Spezereien, wie die Jüden pflegen zu begraben. Es war aber an der Stätte, da er gekreuziget ward, ein Garte, und im Garten ein neu Grab, in welches niemand je geleet war. Dasselbst hin legten sie Jesum, um des Rüsttags willen der Jüden, dieweil das Grab nahe war.

39. Chorus

Ruht wohl, ihr heiligen Gebeine,
die ich nun weiter nicht beweine,
ruht wohl und bringt auch mich zur Ruh!
Das Grab, so euch bestimmet ist
und ferner keine Not umschließt,
macht mir den Himmel auf
und schließt die Hölle zu.

40. Choral

Ach Herr, laß dein lieb Engelein
am letzten End die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen,
den Leib in seim Schlafkämmerlein
gar sanft, ohn einge Qual und Pein,
ruhn bis am jüngsten Tage!
Alsdenn vom Tod erwecke mich,
daß meine Augen sehen dich
in aller Freud, o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadethron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich, erhöre mich,
ich will dich preisen ewiglich!

(Text: Neue Bachausgabe II/5, Leipzig 1972)

en u daarvoor, hoewel arm en zwak,
dankoffers schenken!

38. Johannes 19:38-42 (Jezus' graflegging)

EVANGELIST: Daarna vroeg Jozef van Arimathea, die een volgeling van Jezus was (maar in het geheim, uit vrees voor de Joden), aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus van het kruis mocht halen. En Pilatus stond het toe. Hij ging er dus heen en haalde het lichaam van Jezus van het kruis. En ook Nicodemus, die ooit 's nachts bij Jezus was gekomen, kwam ook, en hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd pond. Ze namen het lichaam van Jezus en wikkelden het in linnen doeken met specerijen, zoals de Joden dat doen als ze iemand begraven. Dichtbij de plek waar hij gekruisigd was, was een hof, en in die hof was een nieuw graf, waar nog niemand in had gelegen. Daar legden ze Jezus in, ter wille van de voorbereidingsdag van de Joden, omdat dat graf dichtbij was.

39. Koor

Rust zacht, heilige beenderen,
die ik nu niet blijf bewenen,
rust zacht en breng ook mij tot rust.
Het graf, dat voor jullie bestemd is
en nu geen nood meer bevat,
opent voor mij de hemel
en sluit de hel.

40. Koraal

Ach Heer, laat uw lieve engeltjes
aan het eind van mijn leven mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen,
laat mijn lichaam in zijn slaapkamertje
heel zacht en zonder enige smart en pijn
rusten tot de Jongste Dag!
Wek mij dan op uit de dood,
opdat mijn ogen u zien
in alle vreugde, o Zoon van God,
mijn Heiland en genadethron!
Jezus Christus, verhoor mij, verhoor mij,
ik wil u eeuwig prijzen.

(Vertaling: © Ria van Hengel)

SIPSATION

LUXURY COCKTAILS & MOCKTAILS

www.sipsation.be

De uitvoering

De koren Clari Cantores uit Leuven en Carmina Kamerkoor uit Meise tekenen samen met dirigent Michiel Haspelslagh voor deze jubileumuitvoering. Haspelslagh verdiende zijn strepen als zanger in vele professionele barokensembles en oogstte als dirigent bijval met zijn doorleefde interpretaties van verscheidene barokoratoria. Voor deze uitvoering van de Johannespassie laat Haspelslagh zich omringen door het barokorkest The Company!. Met topsolisten met een internationale uitstraling en zijn twee koren Clari Cantores en Carmina Kamerkoor kiest Michiel bewust voor een doorleefde en dramatische uitvoering met een brede bezetting.

Michiel Haspelslagh: "Dit is de eerste passie die ik dirigeer. Wat me aanspreekt in Johannespassie is de dramatiek ervan; die is veel sterker aanwezig dan in de Mattheüspassie, bijvoorbeeld. Het is een heel bijzonder verhaal. Ik probeer op mijn manier om – in de mate van het mogelijke – abstractie te nemen van alles wat ik al zelf gezongen heb, uitvoeringen die ik ken, opnames of interpretaties die ik gehoord heb. . . Ik probeer dat los te laten en te vertrekken van enkel die muziek: wat doet dat met mij? Hoe voel ik de snelheid van een koraal aan, waar liggen de rustpunten, waar wil ik net dat het doorgaat? Het is voor mij vaak de tekst die de bepalende factor is, de pure retoriek. Dat aanvoelen stuurt mijn keuzes. Ik ervaar het eigenlijk niet eens als keuzes, het is eerder zo dat deze muziek mij daartoe dwingt, het kán niet anders. Ik beleef deze passie zo. Dat probeer ik door te geven aan de zangers en het orkest. In dat opzicht werk ik intuïtief, al wordt je intuïtie natuurlijk bepaald of gestuurd door alle muzikale bagage die je met je meedraagt. Er zijn heel wat strekkingen die zeggen dat de muziek van Bach gewoon zichzelf verklaart en dat je er niks mee moet doen, alleen maar uitvoeren. Wat betekent dat, anno 2024, 300 jaar na Bach? Wij leven in het nu en kunnen alleen maar vanuit ons eigen standpunt vertolken. Ikzelf voel dat er veel *schwung* in zit, maar ook heel veel dramatiek, ironie en sarcasme. Alle emoties zijn niet verborgen, nee: het ligt aan de oppervlakte. Dat wil niet zeggen dat de uitvoeringspraktijk niet onderbouwd is naar de barok toe, qua articulatie, bogen, stuwung. . . Het heeft eerder te maken met de aansluitingen, die soms bijzonder snel in elkaar overgaan, helemaal in de vaart van het verhaal dat verteld wordt. Heel veel kleine details, die de dramatiek sterk verhogen. Uiteindelijk is het een combinatie geworden van de kennis rond Bach en deze passie en van mijn buikgevoel, waarmee ik dit bijzondere verhaal beleef. Dat hoop ik ook door te kunnen geven aan de zangers en muzikanten en uiteindelijk aan alle luisteraars."

De dirigent

Michiel Haspelslagh behaalde een master voor zang (Lieve Jansen) en koördirectie (Erik Van Nevel) aan de LUCA School of Arts en volgde masterclasses bij o.a. Daniel Reuss en Hervé Niquet.

Naast het Carmina Kamerkoor (Meise) dirigeert Michiel Haspelslagh ook het kamerkoor Clari Cantores (Kessel-Lo), allebei amateurkoren op hoog niveau.

Hij stond als gastdirigent en repetitor voor het Vlaams Radiokoor en is actief als koorcoach voor Koor&Stem waarbij hij werkt op koorclank en intonatie.

Dirigeeropdrachten brachten Michiel in Taiwan, Polen en Tenerife. In maart 2019 dirigeerde hij het Symfonisch Koor van de LUCA School of Arts met een uitdagend psalmenprogramma voor koor, koperblazers en orgel. Na covid kwam daar Mozarts opera *La clemenza di Tito* bij. In 2019 leidde hij een succesvolle concerttournee in Duitsland met *Carmina Burana* van Carl Orff, gebracht door een koor van 165 zangers uit de hele wereld.

Sinds 2018 is Michiel gastdocent aan de Landesakademie für die musizierende

Jugend in Ochsenhausen (Baden-Württemberg, Duitsland) met een focus op koormuziek uit de 17de tot de 19de eeuw.

In 2022 stond hij voor het koor van Opera Vlaanderen voor de voorbereiding van de operaproductie *Così fan tutte* (W.A. Mozart) in samenwerking met Trevor Pinnock.

Sinds 2021 is hij vast verbonden aan het Vlaams Radiokoor als zanger in het verlengde van de freelance-opdrachten die hij de jaren voordien al opnam.

De solisten

Annelies Van Gramberen – sopraan

Coloratuursopraan Annelies Van Gramberen zingt zowel lied als oratorium en opera uit alle stijlperiodes. Ze studeerde zang aan de LUCA Lemmens-campus en volgde masterclasses aan het Mozarteum in Salzburg.

Annelies is zangpedagoge en volgt hierbij de Lichtenberg-methode.

In 2012 won ze de Händelprijs voor veelbelovend aankomend talent op het Internationale Vocalisten Concours in 's-Hertogenbosch.

Ze was te zien in Royal Opera House/Covent Garden (Londen), Haus der Berliner Festspiele (Berlijn), De Munt (Brussel), Flagey (Brussel), Sadler's Wells Theater (Londen), Théâtre de la Ville (Parijs), Carriageworks (Sydney), Sesc Pinheiros (Sao Paulo), Brooklyn Academy of Music (New York) en op festivals zoals de Ruhrtriennale (Bochum), Operadagen Rotterdam, Festival Oude Muziek (Utrecht), Musica antica (Treviso), Laus Polyphoniae (Antwerpen), Festival van Vlaanderen, TAZ (Oostende), MAFestival (Brugge), Odegand (Gent) en BMF (Beijing).

Als freelance soliste werkt ze met Zefiro Torna (Jurgen De Bruyn), Volksopera (Stijn Saveniers), Casco Phil (Benjamin Haemhouts), RedHerring (Patrick Denecker) en muziektheater Transparant/deschonecompagnie (Tom Goossens/Wouter Deltour).

Samen met singer/songwriter/gitarist Sim Van Thienen creëerde ze *DO W L N D R A K E*, een versmelting van renaissance en popfolk (KLANG Collective). Ze is vaste solist bij Opera Ballet Vlaanderen.

Bart Uvyn – contratenor

Contratenor Bart Uvyn startte als kind met viool en zang. In 1995 vervoegde hij het Gentse kathedraalkoor Schola Cantorum. Hij studeerde zang aan het Lemmensinstituut te Leuven bij Dina Grossberger en Dirk Snellings (Capilla Flamenca) en specialiseerde er in de oude muziek, die hij nog verder uitspitte in het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Hij volgde masterclasses bij Alexander Oliver, Zeger Vandersteene, Udo Reinemann en Jeannette Fischer.

Bart Uvyn zong als solist in de *Matthäuspassie*, *Johannespassie*, *Hohe Messe* en verschillende Bachcantates, de *Krönungsmesse* van Mozart, *Messiah* en *Dixit Dominus* van Händel, *Te Deum* van Charpentier, cantates van Vivaldi, Schütz en Zelenka, de opera *Rage d'Amours* (Philibert Naturel) van Rob Zuidam o.l.v. Otto Tausk.

Hij zingt ook in koor- en ensembles in het kader van projecten: Bach Academie o.l.v. Christoph Siebert en Philippe Herreweghe, Blindman, Capilla Flamenca, Psallentes, Currende, Vox Luminis en Sette Voci. Hij is stichtend lid van Utopia en zingt op regelmatige basis met Collegium Vocale Gent o.l.v. Philippe Herreweghe.

Kevin Skelton – tenor

Concertuitvoering of operascène? Voor Kevin Skelton voelt het allebei als thuis. Hij is gespecialiseerd in 17de-eeuwse muziek maar smijdt zich even goed in experimenteel muziektheater.

Hij trad op met gereputeerde ensembles in de barokmuziek zoals Collegium Vocale-Gent, L'Arpeggiata, Concerto Palatino en stond op het podium van Teatro La Fenice, De Munt, Aix-en-Provence, Opéra Royal de Versailles en de barokfestivals van Boston en Utrecht.

De laatste jaren focust hij vooral op het operapodium, met o.a. producties van Opera Atelier (Canada), Boston Early Music Festival (USA), Nederlandse Reisopera, Veenfabriek (NL), Silbersee (NL), Sasha Waltz & Guests (D), Dance Company Nanine Linning (D), SPAC (Japan), Company Derashinera (Japan), en ISH Danscollectief. Kevin Skelton realiseerde video's en live-uitvoeringen met zijn at̄mā-gezelschap op het Watershed Festival (Canada), bij de Operadagen Rotterdam, in het Theater aan het Vrijthof – Maastricht en bij Les Nuits de Septembre (Festival de Wallonie).

Hij schitterde in Monteverdi's *Orfeo* (Nederlandse Reisopera), Charpentier's *La descente d'Orphée aux Enfers* (Polen/Roemenië), Charpentier's *Medée* (Opera Atelier – Toronto/Versailles), Monteverdi's *Il Ritorno d'Ulisse* in Toronto/Tokyo, en een nieuwe creatie voor de Griekse Nationale Opera. En ook met Budapest Festival Orchestra, Nieuwe Philharmonie Utrecht, Zefiro Torna, B'Rock, Weser-Renaissance Bremen, Canto LX, Norsek Solistkoret, Nederlandse Bachvereniging, Utrecht en Timisoara Early Music Festivals, Toronto Consort, Early Music Vancouver en verschillende projecten met BachPlus en het Margaretha Consort in België en Nederland.

Kevin Skelton behaalde een master in zang, directie, musicologie en choreografie (Toronto, Indiana, Oxford en PARTS - school voor hedendaagse dans). Hij won verschillende prijzen en beurzen en doctoreert aan de Universiteit van Toronto met een studie over nieuwe uitvoeringspraktijken voor opleidingen, creaties, directie integraal muziektheater. Hij leidt workshops over de hele wereld in integrale uitvoeringspraktijken (o.a. Canada, Italië, Japan).

Lieven Termont – bariton

Lieven Termont is een bekend gezicht in de wereld van de oude muziek. Als solist zong hij onder leiding van onder andere Paul Dombrecht, Philippe Pierlot, Erik Van Nevel, Florian Heyerick, Kurt Bikkembergs, Lazlo Heltay, Paul Van Nevel, Patrick Peire, Ludo Claesen, Yvan Meylemans, Marcel Ponselee en Bo Holten.

Zowel als solist als met ensembles concerteerde Lieven Termont in heel Europa, Noord- en Zuid- Amerika en Zuidoost-Azië en is hij te horen op meer dan vijftig CD's, het merendeel daarvan met Capilla Flamenca en het Huelgas Ensemble.

Vandaag werkt hij mee aan het succes van een nieuwe groep, UTOPIA.

Opmerkelijke engagementen van de laatste jaren zijn het benefietconcert *Messiah for Haiti*, de bariton solo in het *Deutsches Requiem* van Brahms met het Brussels Philharmonic, een concerttournee in Hongkong en Zuid-Korea en een reeks Bach cd's met Il Gardellino en de wereldpremière van de *Lukaspassion* van Homilius/C.P.E. Bach met Il Fondamento.

Lieven Termont behaalde aan het Lemmensinstituut een Master in de muziek en studeerde bij Lieve Vanhaverbeke en Maarten Koningsberger. Hij laat zich nu coachen door Jard Van Nes.

Lieven is laureaat van de Erna Spoorenberg Vocalisten Presentatie 1996 in Nederland en is leraar zang aan het Conservatorium van Leuven en aan de muziekacademie van Aalter.

Gunter Vandeven – bariton

Gunther Vandeven werkte als solist en ensemblezanger met gerenommeerde muziekensembles zoals La Petite Bande, Collegium Vocale, L'Arpeggiata, Bl!ndman, Ensemble Jacques Moderne, Hyoid en Currende. Hij maakt ook vast deel uit van Det Norske Solistkor, Margaretha Consort en cantoLX.

Op zijn palmares staan o.a. het *Requiem* van Mozart, het *Stabat Mater* van Haydn, de *Messiah* van Händel en de grote vocale werken van Bach.

Hij is regelmatig te horen in opera- en muziektheaterproducties. Met Capilla Flamenca en Les Ballets C de la B toerde hij wereldwijd met FOI, een voorstelling van de vermaarde choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui. In Tokio zong hij als solist aan de zijde van Emma Kirkby in Purcells *The Fairy Queen* (Ryo Terakado, dirigent). Hij was met B'Rock te horen in *Waar is mijn ziel?* (Skip Sempé, dirigent) en Purcells *Dido & Aeneas* (Richard Egarr, dirigent). Ook was hij als solist vele jaren vast verbonden aan Barokopera Amsterdam en was hij o.a. te horen in hun producties *William & Mary*, *Purcell-Gala* en *King Arthur*. Deze voorstellingen vonden plaats in België, Nederland

en Frankrijk, o.a. in het Concertgebouw Amsterdam, het Théâtre de l'Athenée in Parijs en de Opéra de Reims. Met Hyoid en Myriam Van Imschoot creëerde hij de voorstelling *newpolyphonies* (Gent, Antwerpen, Brussel, Darmstadt en Berlijn).

Gunther studeerde aan het Lemmensinstituut in Leuven bij Lieve Vanhaverbeke, bij Margreet Honig aan de Dutch National Opera Academy en nam deel aan verschillende masterclasses bij o.a. Andreas Scholl, Michael Chance, Gidon Saks en Ann Murray. Momenteel wordt hij gecoached door Neil Baker in Londen.

Het orkest

Barokorkest **The Company!** bestaat uit gepassioneerde musici die elk specialist zijn op hun historisch instrument. Ze zijn graag geziene uitvoerders bij bekende ensembles in België als Collegium, Anima Eterna, Ex-II Fondamento, Currende, B'rock... Ook ver buiten de landsgrenzen wordt hun artistieke talent gewaardeerd.

De vaste kern bestaat uit de strijkers samengebracht door Johan Van Aken.

VIOOL: Dirk Vandaele • Marianne Herssens • Marleen Vandaele • Michiyo Kondo • Bernadette Bracke • Nooi Strynckx • Johan Van Aken

ALTVIOOL: Hans De Volder • Karina Staripolsky

CELLO: Lies Wyers • Herlinde Verheyden (continuo)

CONTRABAS: Isaline Leloup • Pieter Vandevreire

Voor dit concert zijn ze aangevuld met blazers en klavecimbel.

Het koor

Het koor is samengesteld uit leden van **Clari Cantores** uit Leuven en het **Carmina Kamerkoor** uit Meise.

SOPRANEN: Eline Bloemen • Anne Boon • Mieke Boon • Katty De Coster • Riet Dehaene • Veerle Denaux • Lieze Depuydt • Sabine Geldof • Isabel Grillet • Marleen Hofman • Karolien Lintner • Hanne Rapport-Hautekiet • Barbara Soenens • Anke Swartelé • Annabel Thys • Goedele Vaganee • Marijke Van Campenhout • Viviane Vanbrabant • Karine Van der Borgh • Goedele Vandommele • Susie Vertongen

ALTEN: Ann Baeckelandt • Louise Bloemen • Anna Borbély • Hilde Claes • Lieve De Paepe • Katelijne De Lepeleire • Chantal De Smedt • Laura De Soomer • Annabel De Vis • Astrid De Vis • Bie D'Hooghe • Karen Haspeslagh • Joke Gauquie • Anne Peeters Lieve Schrijvers • Frederika Tournicourt • Lut Van Asselberghs • Katrien Van Elsen • Rozemarijn Vanoverbeke • Chris Verbeeck Cecile Verbruggen • Tine Willemse

TENOREN: Jeroen Aerssens • Maarten Bosmans • Sander Bosmans • Frank Dausy • Jan Dries • Joris Ermens • Bert Lemmens • Bart Leroy • Peter Loos • Danny Meeus • Jan Meijer • Bert Van den Ende • Guido Vander Voorde • Luc Vander Voorde • Tobias Verlinde

BASSEN: Dries Ariën • Dries Bosmans • Joris Bosmans • Jozef De Hauwere • Bob Dekker • Frédéric Goussault • Michel Hoing • Joos Michiels • Eli Nomes • Christof Pandelaers • Johan Pelicaen • Pieter Segaert • Marc Symoens • Jo Van Buggenhout • Michael Van Campenhout • Hugo Van Praet

Carmina Kamerkoor

De artistieke leiding van het Carmina Kamerkoor ligt in handen van Michiel Haspeslagh. De zowat 40 amateurzangers van het Carmina Kamerkoor verkennen met hem een divers muzieklandschap, van renaissance-muziek tot hedendaags werk.

Techniek, uitvoeringsmethode en interpretatie zijn de leidraad in een concertvoorbereiding. Een stuk situeren in de juiste muzikale en historische context is ook belangrijk. Carmina Kamerkoor deelt deze kennis graag met haar publiek via nieuwsbrieven.

Het Carmina Kamerkoor staat open voor nieuwe en diverse projecten. De voorwaarde is altijd kwaliteit, zowel in uitvoering als in artistieke en logistieke omkadering. Het resultaat moet een onvergetelijk moment voor het publiek opleveren. Sponsors kunnen zo zonder schroom in de Carminaprojecten stappen en hun gasten een exclusieve avond aanbieden.

Al meer dan 50 jaar engageren de zangers en dirigenten van Carmina zich op de scène. Een palet van klassieke werken uit de hele muziekgeschiedenis passeerde al de revue: romantische liederen en fragmenten uit musicals, liederen van John Rutter en Vic Nees, *Requiems* van G. Fauré en van J. Rutter, *Stabat Mater* van J.G. Rheinberger, *Requiem* van W.A. Mozart, *Gloria* van Vivaldi, de *Messiah* en de *Coronation Anthems* van Händel, *Magnificat* en *Psalm 42* van Mendelssohn, *Missa in C* van L. van Beethoven, *Missa Dolorosa* van A. Caldara, *Israel in Egypt* van G.F. Händel (Exodus-project 2013), *A Christmas Cantata* van N. Lindberg, een compilatie van *Odes to Cecilia* van H. Purcell, *Magnificat - the groovy version of Ox* van C. Schönherr, *The Peacemakers* van K. Jenkins, *Die Schöpfung* van J. Haydn.

Ter gelegenheid van de 40ste koorverjaardag schreef Vic Nees een jubileumstuk *Koordiptiek* dat Carmina Kamerkoor in de kerk van Meise uitvoerde

Meer info op www.carmina.be.

Clari Cantores

Clari Cantores werd opgericht in 2014 als gemengd volwassenenkoor binnen de Clari Cantus-koorfamilie. Het bestond oorspronkelijk voor een groot deel uit oud-leden van het Clari Cantus jeugdkoor, maar is ondertussen aangevuld met heel wat nieuwe stemmen.

In 2016 organiseerde Clari Cantores een eerste eigen productie met werk van o.a. van Claude Debussy en trok het koor met Clari Cantus naar Italië, waar het in Aosta en Refugio Prarayer het *Requiem* van Mozart uitvoerde.

In 2017 voerde Clari Cantores in de Abdij van Keizersberg de *Missa Serena* uit van Bruno De Soomer. Datzelfde jaar behaalde het in de eerste afdeling van het provinciaal toernooi 90 % met felicitaties van de jury voor de poëtische vertolking van de muziek, muzikale dynamiek en dictie.

Ter gelegenheid van de herdenking van V-day werd Clari Cantores samen met het jeugdkoor Clari Cantus door de stad Leuven gevraagd het *Requiem* van Fauré uit te voeren.

Een nieuwe hoogtepunt volgde met de uitvoering van Haydn's *Die Schöpfung* – ook een samenwerking met het Carmina Kamerkoor uit Meise en met het Leuvense orkest Frascati.

In 2018 was er *Strings Attached*, een samenwerking met het Kaos Quartet, met werk van hedendaagse componisten (Whitacre, Chilcott, Van Steenberge, Høybye en Esenvalds) in wisselende bezettingen, zowel a capella als begeleid door het strijkkwartet.

Samen met het Ataneres Ensemble bracht Clari Cantores in 2019 een programma van barokklassiekers met o.a. stukken uit Handel's *Messiah* en het dubbelkorige motet *Der Geist hilft unsrer Schwachheit auf* van Bach.

Na twee jaar coronastilte nam het koor in september 2022 deel aan het prestigieuze Internationaal Koorfestival Vlaanderen in Genk.

In 2023 bracht het een themaconcert rond Britse koormuziek, met werken van Tallis, Byrd, Vaughan-Williams, Hubert Parry, en John Rutter, begeleid op orgel door David Burn. In het najaar volgde een deelname aan het Festival Internacional de Cant Coral Catalunya Centre bij Barcelona.

Om de twee jaar brengt Clari Cantores samen met de andere koren uit de Clari Cantus-familie een kerstconcert in de Abdij van Vlierbeek.

Die opgaande lijn wil het koor de komende jaren graag doorzetten met nog meer artistiek kwalitatieve projecten waarvoor uw steun altijd welkom is, als luisteraar en als sponsor.

Meer info op www.claricantores.be.

Tot slot

We willen graag volgende mensen bedanken voor hun bijdrage aan dit concert:

- onze partner **cultuurhuis 30CC Leuven** en Annick Dumalin voor de programmatie en de fijne samenwerking,
- onze sponsors **Jouwdomein**, **AB Inbev**, **Sipsation**, **City Housing Genk** en **Elsan Kaasambacht**, zonder wiens gewaardeerde steun we dit project niet hadden kunnen realiseren,
- **LUCA School of Arts Campus Lemmens** voor het ter beschikking stellen van de concertzaal,
- onze dirigent **Michiel Haspelslagh**, voor de vakkundigheid en het geduld waarmee hij ons voorbereid heeft,
- onze collega's van **Carmina Kamerkoor** voor de fijne samenwerking,
- alle **solisten** en **muzikanten**,
- alle **vrijwilligers** en **helpende handen** die ons vanavond bijstaan, zowel vóór, tijdens als na het concert.

We hopen dat u van het concert genoten heeft en zien u graag terug bij een volgende gelegenheid.

Als u op de hoogte wil blijven van onze concerten, volg ons op [facebook.com/ClariCantus](https://www.facebook.com/ClariCantus), laat een berichtje achter op onze website www.claricantus.be of stuur uw gegevens naar contact@claricantus.be.

Volgende data kan u alvast noteren in uw agenda:

- Zaterdag 20, zondag 21 april: **'Let the music speak!'** (Clari Cantus en Harmonie Volharding Kessel-Lo)
- Zondag 5 mei: **Lenteconcert** (Clari Cantuli en Clari Cantus)
- Zondag 22 september: **Leuven beKOORt** (Clari Cantus en Clari Cantores)
- Zaterdag 21 december: **Kerstconcert** (Clari Cantuli, Clari Cantus en Clari Cantores)

Meer informatie vindt u in onze agenda op www.claricantus.be/agenda

Tenslotte nodigen we u na het concert graag uit in ons gelegenheidscafé in het cafetaria om nog wat na te praten.

jouwdomein.be
domeinregistratie en web hosting

